

olvashatók dolgozatok. *Káldor Lajos*nak a modern nyomdászat angol úttörőiről írt dolgozata érdekes tünet arra nézve, hogy a modern törekvések már nálunk is szélesebb körökben kezdenek hódítani. S e dolgozat helyes kiegészítéseül *Stalla Márton* alapos érveléssel óvja szaktársait a »divat hóbortjai«-tól. *Janovits Ferencz* a rajzolni tudás fontosságát fejtegeti a nyomdászatban, *Czakó Elemér*nek a Magyar Könyvszemle mult évi folyamában közölt tanulmányára való hivatkozással s *Rohonczy János* is a modern könyvszedés eszthetikai szempontjait hangsúlyozza. Mint látható ezekből, nyomdászatunkban magasabb törekvések sokat ígérő előjelei mutatkoznak. Különböző szakkérdésekkel foglalkoznak még *Kertész Ernő*, *Sedelmayer Ferencz*, *Radnai Mihály*, *Durmits Imre* (szerzőink és a szedőgép), *Marczevicz Lajos*, *Novák László* és *Wóznér Ignác*. A történelmi részben a fáradhatlan *Firtinger Károly*tól olvashatunk egy szép dolgozatot Tótfalusi Kis Miklós műveiről, az ide vonatkozó irodalom gondos felhasználásával. Azonban a jeles szerzőt az eddigi adatok még mindig nem elégtik ki. Ugy véli, hogy Tótfalusi élettörténete megírásának javarésze, nevezetesen »Amszterdamban történt nyomdászszá és betűmetszővé meg öntővé való kiművelődésének és ebbeli világra szóló eredményeinek részletesebb és hiteles ismertetése még hátra van« s nézete szerint, ha nagy eredményekre nincs is kilátás, »érdemes volna mégis Amszterdamban valamivel behatóbb kutatásokat megkísérleni.« Ehhez a kívánsághoz a magunk részéről készséggel hozzájárulunk, de egyszersmind meg is nyugtathatjuk szerzőt arra nézve, hogy a kutatások fonala nincs elejtve. Maga Dézsi Lajos is, a becses monografia szerzője, folytatja a körülményekhez mért arányokban nyomozásait s mások is buzgólkodnak e téren, a miről folyóiratunk jelen füzete is bizonyosságot nyujt

A tartalmas évkönyvet a szokásos szakbibliografia fejezi be.

—r—ó.

### Könyvtári Szemle. I. évfolyam 1—7. szám.

Dobrovsky Ágost ismert nevű antikvár f. évi február hó óta könyvárusi katalógusát havonként kétszer, legújabbban havonként egyszer megjelenő Könyvtári Szemle című lappal kapcsolatosan adja ki, melyben könyvtári és bibliografiai kérdésekkel foglalkozó közlemények foglaltatnak. Csak örülni lehet, ha ilyen kérdések iránt minél többféle organum ébresztgeti és táplálja az érdeklődést s nem lehet tagadni, hogy a Dobrovsky vállalatában több érdekes kis közlemény látott napvilágot. A munkatársak sorában olyan nevekkal is találkozunk, mint *Ferenczi Zoltán*, *Alexander Bernát*, *Marczali* s mások. Nagy mérvű dolgozatokat ilyen helyen senki se kereshet, sőt arra sincs szükség, hogy ilyen kis lap magát kritikai feladatokra hivatottnak képzelje. Pl. a 2-ik számban közölt refleksiok és megjegyzések igen sok téves adat van,

a mint ezt a Nemz. Múzeum könyvtárára nézve folyóiratunk jelen számában más helyen kimutatjuk. A Könyvtári Szemle igen szép hatást érhet el, ha a könyvpiacz nevezetesebb ujdonságai mellett kisebb cikkekben ismertetni fogja a hazai és külföldi érdekesebb könyvtári és bibliografiai mozgalmakat és eseményeket s ez által szélesebb körök érdeklődését kelti fel ebben az irányban. Az első 6 számot *Sebestyén Ede* szerkesztette, a 7-ik számtól kezdve *Irmei Ferencz* a szerkesztő. Ebben elismerő ismertetés olvasható Varju Elemérnek a gyulafejevári könyvtárról írt művéről, továbbá közlemények vannak a fővárosi könyvtárról, Delisle Leopold jubileumáról s egyebekről. Irmei, a lelkes bibliofil, a magyar bibliofilek találkozó helyévé tehetné a kis lapot, melynek emelése végett mint halljuk kiadója nem vonakodnék fokozottabb anyagi áldozatoktól sem. e.

**Sammlung bibliothekwissenschaftlicher Arbeiten.** Herausgegeben von *Karl Dziatzko*. Heft 11—15. Lipsce, 1898—1902.

E nagybecsű vállalatnak jelentőségét már hangsúlyoztuk a Magyar Könyvszemleiben, midőn az első kilencz füzet tartalmát ismertettük. (M. Könyvszemle 1897. évf. 210. l.) Az azóta megjelent újabb füzetek révén a vállalatról általánosságban csak ismételhjük akkori, feltétlenül elismerő nyilatkozatainkat. Kiváló dolgozatok gazdag gyűjteményével állunk szemben, a melyekről tudomással kell bírni mindenkinek, a ki könyvtári vagy könyvtárszeti kérdésekkel foglalkozik. A nagy anyag beható ismertetéséről természetesen le kell mondanunk, azonban jelezni fogjuk az egyes kérdéseket, a melyekkel a kiváló szakemberek tollából eredő dolgozatok foglalkoznak.

A hat új füzet közül a XII-ik önálló monografia. *Kemcke* Johannes tollából, *Patricius Junius*nak (Patrick Young), I. Jakab és I. Károly angol királyok könyvtárnokának életrajzát foglalja magában, melynek kiegészítéseül a jeles férfinak korának kiváló tudósaival folytatott érdekes levelezése is közölve van. A többi füzetek, u. m. a X., XI., XIII., XIV. és XV-ik »Beiträge für Kenntnis des Schrift-, Buch- und Bibliothekswesens« alcímet viselik s mindenik több kisebb-nagyobb dolgozatot foglal magában. A X. füzetben *Schnorrenberg* Jakab Augustinus »De arte praedicandi« című munkájának két XV. századbeli kiadásáról ír nyomdászattörténeti szempontból. *Dziatzko* az angolországi könyvnyomtatás megalapítójának *William Caxton*nak életrajzát közli mélyreható tanulmányok alapján. *Eichler* Ferdinand az akadémiái vitatkozások szerzőségének bonyolult kérdését veszi rendszeres vizsgálat alá, részletesen ismertette a különböző egyetemeken különböző időkben szokásban volt eljárásokat. A következő dolgozat ismét *Dziatzkotól* ered s a pergamoni ó-kori könyvtár helyiségéről szól, nagy eruditioval varázsolvá olvasóit egy